

ผลการประชุมคณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๙
ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ตั้งแต่วันที่ ๑๖ - ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

*****

๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การดำเนินการตามมาตรการความโปร่งใส ภายใต้ความตกลง SPS” เมื่อวันที่ ๑๘ และ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นการให้ความรู้ในภาพรวมของมาตรการความโปร่งใส โดยวิธีการแจ้งมาตรการ SPS การใช้ระบบใหม่ในการจัดทำมาตรการ การให้คำปรึกษาระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) โดยระดมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการแจ้งมาตรการ SPS และให้มีการฝึกภาคปฏิบัติการใช้ระบบใหม่ SPS IMS (SPS Information Management System) ในการค้นหาข้อมูล และระบบ SPS NSS (SPS Notification Submission System) ในการจัดทำแบบพิมพ์และแจ้งมาตรการ SPS ของแต่ละประเทศไปยัง WTO ได้โดยตรง ซึ่งคาดว่าจะเริ่มได้ประมาณต้นปี ๒๕๕๔ ทั้งนี้ที่ประชุมได้เสนอข้อคิดเห็นให้มีการกำหนดกลไกในการทำงานให้ชัดเจน และสมาชิกที่ต้องการคำปรึกษาให้พิจารณาความต้องการที่แท้จริงด้วย

๒. การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๒.๑ มาตรฐานเอกชน ที่ประชุมให้การสนับสนุนตามข้อเสนอของคณะทำงานที่รวบรวมแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้สำหรับคณะกรรมการ SPS (Possible Actions) จำนวน ๑๒ ข้อ โดยจัดลำดับที่ควรดำเนินการก่อนไว้ ๖ ข้อ ส่วนที่เหลืออีก ๖ ข้อ ยังมีข้อคิดเห็นที่แตกต่าง โดยเฉพาะข้อ ๗ ซึ่งเกี่ยวกับการใช้มาตรการ บทบาทของคณะกรรมการ SPS มาตรการ SPS ที่เบี่ยงเบนจากมาตรฐานสากล ข้อกำหนดที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลหรือภายใต้กรอบ SPS ฯลฯ ฝ่ายเลขานุการจะได้สรุปรายงานเสนอขอความเห็นชอบในครั้งต่อไป

๒.๒ การดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามาตรการ SPS ในระหว่างสมาชิก (Ad hoc Consultation) ที่ประชุมยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้เนื่องจากมีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันมาก ประธานจึงให้ฝ่ายเลขานุการ จัดทำเอกสารทบทวนใหม่ และให้สมาชิกเสนอข้อคิดเห็นอีกครั้งภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยอาจเป็นข้อคิดเห็นเดิมก็ได้ที่เห็นว่าเกี่ยวข้อง

๒.๓ การทบทวนการดำเนินการตามความตกลง SPS ครั้งที่ ๓ ที่ประชุมได้สนับสนุนข้อเสนอของประเทศญี่ปุ่น แคนาดา และ อาร์เจนตินา ให้เป็นงานลำดับแรกที่ต้องดำเนินการดังนี้

๒.๓.๑ ความร่วมมือระหว่าง คณะกรรมการ SPS และ ๓ องค์กรมาตรฐานภายใต้ WTO

๒.๓.๒ ปรับปรุงขั้นตอนการติดตามผลการใช้มาตรฐานสากล

๒.๓.๓ จัดประชุมหารือเกี่ยวกับมาตรา ๘ และ ภาคผนวก C ของความตกลง SPS ซึ่งเกี่ยวกับการควบคุม และการตรวจสอบ

ทั้งนี้ ประธานได้ขอให้สมาชิกเสนอข้อคิดเห็นในรายละเอียดทั้ง ๓ ประเด็นเพื่อหารือในการประชุมครั้งต่อไป

๓. การประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๙ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

๓.๑ ข้อกังวลทางการค้า สมาชิกได้มีการยกข้อกังวลต่อประเทศคู่ค้าเป็นประเด็นใหม่ ๔ เรื่อง และประเด็นเก่า ๗ เรื่อง ได้แก่ ปัญหาเรื่องความเข้มงวดการนำเข้าโค กระบือ แพะ แกะ โรควัวบ้า โรคไข้หวัดนก การตรวจสอบและใบรับรอง ผลิตภัณฑ์จากเทคโนโลยีชีวภาพ การติดตามค่าเตือนการใช้สังเคราะห์ การกำหนดค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดของสารกำจัดศัตรูพืช และการห้ามนำเข้าสารปรุงแต่งอาหารบางชนิด ฯลฯ

อนึ่ง อินเดียดำเนินข้อกังวลต่อสหภาพยุโรปในเรื่อง การแก้ไขค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (MRLs) ของสารกำจัดศัตรูพืชในอาหารและอาหารสัตว์ ซึ่งอินเดียเห็นว่า การแก้ไขบางค่าต่ำกว่ามาตรฐาน Codex โดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์ และขัดต่อความตกลง SPS หลายมาตรา โดยเฉพาะสาร Carbendazim (CBD) ซึ่งสหภาพยุโรปอนุญาตให้ใช้ในธัญพืชหลายชนิด เช่น กำหนดค่าที่ ๐.๑ ppm ในข้าวไรน์และข้าวสาลี และ ๒.๐ ppm ในข้าวบาร์เลย์และข้าวโอ๊ต ซึ่งมากกว่าที่กำหนดในข้าว ๑๐-๒๐๐ เท่าตามลำดับ อินเดียจึงมีข้อกังวลว่าเหตุใดสหภาพยุโรปจึงต้องทบทวนค่า MRLs ในธัญพืช จาก ๕.๐ ppm เป็น ๐.๐๕ ppm ในข้าว

ในการนี้ ผู้แทนจากคณะผู้แทนถาวรไทย ประจำกรุงเจนีวา ได้ให้การสนับสนุนอินเดียอย่าง กว้าง ๆ ว่า ไทยเห็นว่าสหภาพยุโรปมีการกำหนดมาตรฐานต่ำกว่ามาตรฐาน Codex ประเทศไทยจึงขอสงวนสิทธิ์ใน การเสนอข้อคิดเห็นต่อไปเมื่อได้มีการศึกษาพิจารณาข้อมูลแล้ว

๓.๒ ประธานได้รายงานผลของการประชุมอย่างไม่เป็นทางการต่อที่ประชุม จำนวน ๓ เรื่อง รวมถึงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (ตามรายงานข้อ ๑-๒) ซึ่งสมาชิกได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในกรณีมาตรฐานเอกชน ว่า ปัจจุบันเรื่องนี้ได้ก้าวไปไกลกว่ามาตรการ SPS มากแล้ว จึงควรริบหาข้อสรุปให้ชัดเจนสำหรับแนวทางของรัฐที่ เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางปฏิบัติด้วย รวมถึงกำหนดบทบาทของ คณะกรรมการ SPS ให้ชัดเจน

๓.๓ ปฏิทินการประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓ ครั้ง มีดังนี้ คือ วันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม วันที่ ๒๙-๓๐ มิถุนายน และ วันที่ ๑๒-๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔

๔. การหารือทวิภาคีกรอบกับสาธารณรัฐเกาหลี ผู้แทน มกอช. ได้ขอติดตามความก้าวหน้า จากเกาหลีในประเด็นการพิจารณายกเลิกมาตรการการตรวจเชื้อ *Vibrio vulnificus* ในสินค้าประมงที่นำเข้าจากไทยซึ่ง หน่วยงานคณะกรรมการอาหารและยาเกาหลี (KFDA) ได้มาตรวจสอบโรงงานของไทย รวมทั้ง มกอช. ได้เดินทางไป เจริญจากเกาหลีแล้วระดับหนึ่ง และ KFDA ได้แจ้งว่าจะยกเลิกมาตรการดังกล่าวตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ แต่ก็ยัง ไม่มีมติความคืบหน้า ซึ่งผู้แทน KFDA ตอบว่าอาจเนื่องจาก KFDA กำลังย้ายที่ทำการ ประกอบกับการทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ในขณะนี้ยังไม่เรียบร้อย อย่างไรก็ดี KFDA รับจะประสานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และขอให้ฝ่ายไทยมีหนังสือ ราชการติดตามด้วยอีกทางหนึ่ง

อนึ่ง ในกรณีของบราซิลที่ขอหารือทวิภาคีกับไทยในการประชุมครั้งที่ ๔๘ ที่ผ่านมา เพื่อติดตาม ผลการขอให้ไทยยกเลิกมาตรการเข้มงวดในการนำเข้าเนื้อโค กระบือ แพะ แกะ และผลิตภัณฑ์จากบราซิล นั้น มกอช. ได้ขอคำชี้แจงจากกรมปศุสัตว์และแจ้งให้คณะผู้แทนถาวรไทยชี้แจงต่อผู้แทนบราซิลเรียบร้อยแล้ว

๕. ข้อคิดเห็น

๕.๑ มกอช. เห็นควรติดตามความก้าวหน้าอย่างใกล้ชิดในเรื่องมาตรฐานเอกชน และเรื่องแนว ทางการปฏิบัติตามมาตรการความโปร่งใส โดยเฉพาะระบบ SPS NSS ที่องค์การการค้าโลกจะเริ่มใช้ในปี ๒๕๕๔ เพื่อ แจ้งข้อมูลที่เป็นปัจจุบันแก่ภาครัฐและเอกชนในการปฏิบัติตามพันธกรณี ซึ่งจะทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้า และเตรียมการสำหรับแนวโน้มทางการค้าในอนาคตได้ทัน รวมถึงได้ร่วมกันกำหนดท่าทีไทยในอนาคตต่อไป

๕.๒ กรณีที่สหภาพยุโรปได้ประกาศแก้ไขการกำหนดค่า MRLs ของสารพิษตกค้างของสาร กำจัดศัตรูพืชในธัญพืช โดยกำหนดค่า MRLs ของสาร Pirimiphos-methyl ในข้าวที่ ๐.๑ ppm นั้น มกอช. ได้ ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว หน่วยงานจากกระทรวงพาณิชย์ และสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย พิจารณา ผลกระทบต่อการส่งออกข้าวของไทยไปสหภาพยุโรป โดยขณะนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางเทคนิคกำลังร่วมกันศึกษา และประเมินความเสี่ยง และพิจารณาค่าที่เหมาะสมสำหรับไทย ร่วมกับสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย หากดำเนินการ ศึกษาเรียบร้อยแล้ว มกอช. เห็นควรเสนอข้อคิดเห็นต่อสหภาพยุโรปต่อไป

๕.๓ กรณีการติดตามความคืบหน้าในเรื่องขอให้เกาหลียกเลิกมาตรการตรวจเชื้อ *Vibrio vulnificus* ในสินค้าประมงจากไทยนั้น มกอช. เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการในเรื่องการจัดทำ MOU และ ติดตามความก้าวหน้าจากเกาหลี

๕.๔ มกอช. เห็นควรแจ้งรายงานการประชุมให้ กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง กระทรวงพาณิชย์ และสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยเพื่อทราบในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

*****

ที่มา : กลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอื่น ๆ
กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร